

PROGRAM ČESTNÉHO HOSTĀ EURÓPSKA ÚNIA

Literárne dialógy s Európou (miestnosť č. 1)

Nedeľa, 26. novembra

Mosty medzi kultúrami: spisovateľ ako diplomat, diplomat ako spisovateľ

Účastníci: Ersi Sotiropoulos (Grécko), Frank Westerman (Holandsko), Kai Aareleid (Estónsko) a Jorge F. Hernández

Moderátor: Nicolás Berlanga (EÚ)

19:30 až 20:50

Miestnosť č. 6, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Európa a Latinská Amerika majú spoločnú tradíciu prepojenú medzi písaním a diplomaciou. Niet pochyb o tom, že literatúra dokáže výnimočným spôsobom prebudiť v ľuďoch zvedavosť, zbližiť ich a pomôcť im pochopiť iné kultúry – čo diplomati robia denne. Diplomacia bola pre veľvyslanectvá oboch kontinentov vstupnou bránou, ktorá umožnila predstaviť stovky autorov spolu s ich dielami. Podobne ako novinári, aj tí, ktorí vykonávajú tento druh práce, spájajú spoločnosti a ukotvujú spomienky v podobe slov. Spoločná myšlienka je darom, priestor prostriedkom a sloboda nevyhnutnosťou. Literatúra a diplomacia sú zdrojom hodnotných rozhovorov. Aké rozhovory chceme ako diplomati a spisovatelia začať? Aký záujem sa snažíme vzbudiť? Aké emócie chceme sprostredkovať? Na tomto úvodnom zasadnutí Literárnych dialógov s Európou sa zúčastnia grécka spisovateľka Ersi Sotiropoulos, holandský spisovateľ a novinár Frank Westerman, estónska autorka Kai Aareleid a mexický spisovateľ a diplomat Jorge F. Hernández, pričom moderátorom je diplomat a spisovateľ Nicolás Berlanga Martínez (v súčasnosti veľvyslanec Európskej únie v Konžskej demokratickej republike).

Pondelok, 27. novembra

Európa v literatúre: rozprávanie o kontinente

Účastníci: José Luis Peixoto (Portugalsko), Nora Ikstena (Lotyšsko), Svetlana Cârstea (Rumunsko) a Karmele Jaio (Španielsko)

Moderátor: Jaume Segura (EÚ)

17:00 až 17:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina a francúzština pre Svetlanu

Už od počiatkov literatúry pred tisíckami rokov sa autori snažili prerozprávať dejiny a odzrkadliť realitu prostredníctvom slov. Vyvolanie dojmu literárnej krajiny sa začína opisom vlastnej lokality, ako napríklad v diele Juana Rulfa *Pedro Páramo*: pri zobrazení dediny môžeme vykresliť svet a podstatu ľudského života. Ako sa však takéto zobrazenia formujú v súčasnej literatúre, v európskych krajinách? Vymedzujú sa európske dejiny a literatúra hranicami? Skúsenosť podfarbuje náš pohľad na veci a čítanie o Európe by malo predstavovať kaleidoskop vízií a hlasov, tradície a modernosti a príbehov vypovedaných vo všetkých jej jazykoch. Tejto téme sa budú venovať nasledujúci hostia, ktorí nám odhalia inú stránku Európy očami niekoľkých autorov: jeden z najuznávanejších a najčítanejších súčasných portugalských autorov José Luis Peixoto, poetka a novinárka Svetlana Cârstea, lotyšská autorka románov Nora Ikstena a baskická autorka Karmele Jaio. Diskusiu bude moderovať Jaume Segura, veľvyslanec Európskej únie v Hondurase, ktorý je zároveň autorom.

Zmena klímy, písanie v praxi

Účastníci: Maria Ferenčuhová (Slovensko), Robert Perišić (Chorvátsko) a Ilija Trojanow (Nemecko)

Moderátor: Agustín del Castillo

18:00 až 19:20

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Život v časoch sociálnej a hospodárskej krízy, ako aj pandémie by nás nemal odvádzať od ešte väčšej krízy, ktorá hrozí ľudstvu: zmeny klímy. Aký vplyv má zmena klímy na literatúru z literárneho hľadiska? Môže mať literatúra vplyv na opatrenia v boji proti tejto kríze? Môžeme prostredníctvom slov zmeniť naše životné prostredie? Autori, ktorí sa zúčastňujú na tejto diskusii, sa prostredníctvom poézie, beletrie a esejí zaoberali touto dôležitou témou vo svojich literárnych dielach. Dialóg medzi vedou a literatúrou, poznatkami a rozumom, emóciami a činmi – budeme schopní dosiahnuť dohodu? Slovenská poetka Mária Ferenčuhová, Robert Perišić z Chorvátska a Ilija Trojanow z Nemecka sa stretnú v diskusii, v ktorej budú analyzovať, ako môže literatúra riešiť túto otázku. Moderátorom tohto zasadnutia bude mexický novinár Agustín del Castillo, ktorý sa špecializuje na otázky životného prostredia.

Ako písať z okrajov

Účastníci: Zeki Ali (Cyprus), Tadhg Mac Dhonnagáin (Írsko), Tatiana Țibuleac (Rumunsko) a Berta Dávila (Španielsko)

Moderátor: ešte sa potvrdí

19:30 až 20:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Autor, rovnako ako čitateľ, je sám: na okrajoch stránky. Tí, ktorí sa rozhodnú venovať písaniu, musia dočasne vystúpiť zo sveta a vzdialiť sa, kým sa chopia pera a papiera, aby prostredníctvom slov vykryštalizovali svoj vlastný vnútorný svet a videnie skutočnosti. Čo sa však stane, keď jazyk, ktorým píšeme, alebo spoločnosť, do ktorej patríme, sú v menšine? Či už ide o jazyk, alebo región, ktorý ponúka túto perspektívu, práve z okrajov spoločnosti môžu vychádzať hlasy, ktoré nám ukážu nový uhol pohľadu, iný spôsob vnímania, pretože tí, ktorí píšu a žijú na okraji, nám sprístupňujú plnší obraz skutočnosti: obraz, ktorý vytvára krásu a pocit identity. O svoje skúsenosti a literárne diela sa s nami podelia: po turecky hovoriaci cyperský básnik Zeki Ali, írsky spisovateľ a hudobník Tadhg Mac Dhonnagáin, rumunská autorka románov Tatiana Țibuleac a mladá galícijská poetka Berta Dávila.

Utorok, 28. novembra

Propagácia knihy v digitálnom svete. Čo nám môžu povedať spisovatelia?

Účastníci: Jacek Dukaj (Poľsko), Idoia Iribertegui (Španielsko) a Frank Westerman (Holandsko)

Moderátorka: Claudia Neira Bermúdez

17:00 až 17:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

V čase, keď nás technológie posúvajú k novým spôsobom života, sa nevyhnutne objavajú aj nové spôsoby tvorby, čítania a vytvárania literatúry – a jej propagácie. Čo sme získali alebo čo sme stratili? Autori v tomto paneli sa podelia o svoj pohľad na to, ako internet a nové technológie ovplyvnili literatúru, aký vplyv mali na jazyk a rozprávanie príbehov a ako môžu technológie zmeniť ich tvorbu a dokonca ovplyvniť vnímanie verejnosti. Na obohatenie tejto diskusie boli vybraní spisovatelia s rôznymi profilmi: autor vedecko-fantastickej literatúry s filozofickým vzdelaním Jacek Dukaj z Poľska; španielska ilustrátorka, autorka a dizajnerka Idoia Iribertegui; a novinár s celoživotnými skúsenosťami s písaním

literatúry faktu Frank Westerman z Holandska. Na diskusii sa zúčastní aj Claudia Neira Bermúdez, novinárka a kultúrna manažérka z Latinskej Ameriky.

Slová ako nástroj tolerancie a otvorenosti

Účastníci: Lidia Jorge (Portugalsko), Olja Savičević Ivančević (Chorvátsko), Walid Nabhan (Malta) a Angelo Tijssens (Belgicko)

Moderátorka: Ale Carrillo

18:00 až 19:20

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Rozmanitosť a začlenenie sú témy, ktoré sa v poslednom desaťročí čoraz viac dostávajú v kreatívnom svete do popredia. Prostredníctvom literatúry sa slová používajú na otváranie priestorov a svedčia o skúsenostiach vylúčenia aj začlenenia. Čo však presne myslíme pod pojmom začlenenie? Rodová príslušnosť, sexuálna orientácia, schopnosti, etnický pôvod, jazyk, farba pleti, ideológie... to všetko sa spája so slovom „začlenenie“. Ale vzťahuje sa aj na čitateľov. Zabezpečiť, aby literatúra bola kultúrnym zážitkom otvoreným pre každého, je výzva a zodpovednosť: každý by mal mať možnosť vojsť do kníhkupectva a necítiť sa tam ako cudzí. Je literatúra dobrým spojencom v úsilí o podporu rozmanitosti a začlenenia? Prečo potrebujeme rozmanitosť vo svete literatúry? Niet pochýb o tom, že literatúra bola vždy potenciálnym prostriedkom zblížovania. Mnohí autori sa rozhodli preskúmať naše okolie, prehodnotiť zaužívané predstavy, kritériá a existujúce predsudky... V paneli, ktorý bude diskutovať o týchto otázkach, sa stretnú laureátka Ceny medzinárodného knižného festivalu za literatúru v románskych jazykoch Lidia Jorge (Portugalsko), chorvátska autorka Olja Savičević Ivančević, maltský spisovateľ Walid Nabhan a belgický filmár, spisovateľ a dramatik Angelo Tijssens.

Karavány, diaspóra a migrácia

Účastníci: Kristian Novak (Chorvátsko), María Dueñas (Španielsko), Cristina Sandu (Fínsko) a Kallia Papadaki (Grécko)

Moderátor: Mario Martz

19:30 až 20:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Migrácia je právom a navyše je prirodzenou vlastnosťou ľudstva. História je posiatá miliónmi krokov, ktoré ľudia urobili, aby sa dostali z jedného miesta na druhé, a nahromadenými príbehmi, ktoré sa po ceste porozprávali a vypočuli. Ako ľudské bytosti sa skladáme z príbehov, ktoré sme zozbierali z rôznych miest. Nepretržitý a neustály pohyb, ktorý v posledných rokoch vzbudil osobitnú pozornosť (alebo ešte silnejšie rozbúrnil globálne povedomie) v dôsledku masovej migrácie mužov, žien a detí v mnohých častiach sveta. Ozbrojené konflikty. Prírodné katastrofy. Extrémna chudoba. Blížiaci sa klimatická kríza. To sú len niektoré z príčin. Aby sa ľudia mohli v niečom angažovať, musia tomu najprv porozumieť. Alebo sa aspoň pokúsiť porozumieť. Literatúra o migrácii je spolu s filmami a fotografiami silnou formou vyjadrenia, ktorá nám môže pomôcť vzdelávať sa v tejto téme. Ako je zobrazovaná v súčasnej literatúre? Ako ovplyvňuje spisovateľov migrácia alebo ak sú deťmi migrantov? V diskusnom paneli na túto tému vystúpia Kristian Novak z Chorvátska, María Dueñas zo Španielska, Cristina Sandu z Fínska a Kallia Papadaki z Grécka za účasti Maria Martza, pôvodom z Nikaraguy.

Streda, 29. novembra

Literatúra bez hraníc

Účastníci: Nina Yargekov (Francúzsko), Yara Monteiro (Portugalsko) a Gian Marco Griffi (Taliansko)

Moderátor: Julián Herbert

17:00 až 17:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: francúzština, angličtina a pravdepodobne taliančina

Hranice na celom svete sú miestom neustálej kultúrnej výmeny. Tento taviaci kotol dvoch alebo viacerých spoločností, či už kontrastných, alebo nie, tvorí podnetnú scénu pre autorov, najmä ak majú ľudia na oboch stranách hranice zmiešanú identitu, ktorá môže zahŕňať aj časté prepínanie medzi jazykmi. Táto neustála výmena obohacuje krajinu prostredníctvom vzájomných prepojení, čo má za následok úrodnú pôdu, z ktorej môžu vyklíčiť slová umožňujúce rozprávať nové príbehy. V rozhovore o tom, ako preklenúť hranice pomocou kníh – konkrétne čítaním a písaním literatúry z rôznych perspektív –, sa k nám pridajú Nina Yargekov z Francúzska, Yara Monteiro z Portugalska a Gian Marco Griffi z Talianska, pričom diskusiu bude moderovať mexický autor Julián Herbert.

Knihy a listy na podporu dialógu

Účastníci: Pascal Quignard (Francúzsko), Jurga Vilė (Litva), Jean Portante (Luxembursko) a Nikos Bakounakis (Grécko)

Moderátorka: Sylvia Georgina Estrada

18:00 až 19:20

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: francúzština, angličtina a pravdepodobne taliančina

Ako čitatelia vedíme s autorom dialóg, aj keď nás delí niekoľko storočí alebo hovoríme inými jazykmi. Základný princíp je nesporný: čítaním nadväzujeme rozhovory s mŕtvymi, so živými aj sami so sebou. Písať znamená podeliť sa o jedinečný pohľad na svet, nadväzovať kontakt s ostatnými prostredníctvom artefaktu, ktorý nazývame kniha. V čase, keď sa všetko zdá byť jednostranným prejavom, je čítanie pozvaním na začatie dialógu. Písanie, vydávanie, prekladanie, predaj a propagácia kníh sú teda spôsoby, ako podporiť výmenu názorov, pričom čítanie a písanie pôsobia ako katalyzátory dialógu. Cieľom tohto zasadnutia Literárnych dialógov s Európou je zdôrazniť význam literatúry ako platného priestoru, v rámci ktorého sa spolu môžeme rozprávať, diskutovať o myšlienkach, s rešpektom nesúhlasiť a zároveň hlbšie porozumieť sebe samým a jeden druhému. Hostami sú francúzsky autor Pascal Quignard, Jurga Vilė z Litvy, Nikos Bakounakis z Grécka a Jean Portante z Luxemburska, moderátorkou je mexická novinárka Sylvia Georgina Estrada.

Žurnalistika a literatúra: spoločný základ

Účastníci: Jáchym Topol (Česká republika), Karolina Ramqvist (Švédsko) a Jana Beňová (Slovensko)

Moderátorka: Carolina López Hidalgo

19:30 až 20:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Tí, ktorí sa venujú písaniu, majú často druhé životné poslanie, či už ide o štúdium, alebo pracovný život. Ak si prelistujeme životopisy našich obľúbených autorov z celého sveta, zistíme, že veľmi veľa spisovateľov je zároveň lekármi, architektmi, diplomatmi alebo sa venujú mnohým iným činnostiam. Najčastejšou kombináciou je však asi spojenie spisovateľa a novinára. Ako remeselný nástroj sa v týchto dvoch zdanlivo odlišných svetoch používajú slová. Žurnalistika a literatúra majú veľa spoločného, hoci existuje niekoľko jasných rozdielov. Túto tému budú rozoberať Jáchym Topol z Českej republiky, švédska autorka Karolina Ramqvist a Jana Beňová zo Slovenska. Moderátorkou bude mexická novinárka Carolina López Hidalgo.

Štvrtok, 30. novembra

Súčasná kríza z pohľadu autorov

Účastníci: Witold Szablowski (Poľsko), Andrei Kurkov (Ukrajina) a Eleni Kefala (Cyprus)

Moderátorka: Carol Zardetto

17:00 až 17:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Žijeme v storočí plnom konfliktov. Spoločenské konflikty, klimatická kríza, vojna, demokratické a protidemokratické boje a ideologické bitky vrátane tých, ktoré sa týkajú jazyka. Myšlienky a činy sa v našej každodennej realite dostávajú do popredia, pričom literatúra stojí na strane ako jeden svedok spomedzi mnohých, ktorí tieto udalosti zaznamenávajú. Rozprávania o súčasných krízach majú mimoriadny význam, poskytujú súčasné záznamy o tom, ako za jedným súborom problémov nasleduje druhý, a ukazujú, ako sú dotknuté spoločnosti ovplyvnené. Witold Szablowski z Poľska, Andrei Kurkov z Ukrajiny a Eleni Kefala z Cypru sa zapoja do tohto rozhovoru s Carol Zardetto z Guatemaly.

Príbehy o vylúčení: boj pomocou slov

Účastníci: Elena Alexieva (Bulharsko), Stejarel Olaru (Rumunsko), Nathalie Ronvaux (Luxembursko) a Colm Tóibín (Írsko)

Moderátor: ešte sa potvrdí

18:00 až 19:20

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina a možno francúzština

Farba pleti, sexuálna orientácia, rodová príslušnosť, etnický pôvod, rôzne schopnosti a náboženstvo, a dokonca aj niečo také jednoduché, ako je meno a priezvisko osoby, to všetko sa používa ako dôvod na vylúčenie určitých osôb zo spoločnosti. Tvárou v tvár tejto nespravodlivosti prevzalo písané slovo inú úlohu: v priebehu storočí literatúra svedčila o vylúčení a diskriminácii a spisovatelia využívali rozprávačské a poetické prostriedky na prekonanie prekážok v podobe diskriminácie. Využívajúc osobitné vlastnosti beletrie a poézie sa autori podelili o príbehy, ako prekonať nepriaznivé situácie, či už svoje vlastné, alebo tie, ktoré zažili iní. Pero sa tak stáva nielen najostrejším mečom, ale aj účinným nástrojom, ako sprostredkovať riešenia a zanechať záznam o skutočnostiach. O téme vylúčenia a jej stvárnení v ich dielach s nami budú diskutovať bulharská autorka Elena Alexieva, Colm Tóibín z Írska, rumunský historik Stejarel Olaru a Nathalie Ronvaux z Luxemburska.

Písanie v inom jazyku

Účastníci: Maríia Cecilia Barbeta (Nemecko), Elena Buixaderas (Česká republika), Kader Abdolah (Holandsko)

Moderátorka: Bettina Muscheidt

19:30 až 20:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Život medzi dvoma kultúrami alebo prechod z jednej do druhej často stavia spisovateľov pred naliehavé rozhodnutie, keď sa ocitnú pred prázdnu stránkou: ktorý jazyk majú používať? Zmena krajiny je situácia, ktorá je pre mnohých spisovateľov bežná, ale zmena jazyka ide ešte o krok ďalej; niekedy sa tým môže zmeniť ich identita a začne byť jasné, že nové miesto a nový jazyk sa etablojú a zapúšťajú korene. Je to takmer ako zmena kože. To podnecuje nové typy literatúry, nové spôsoby videnia sveta a rozprávania jeho príbehov prostredníctvom poézie a prózy. Výsledkom je literatúra obohatená mnohými tradíciami, s mnohými pôvodmi, ktoré sa jemne prejavujú, čo vedie k jedinečnému výsledku, ktorý môže vzniknúť len pri písaní v inom jazyku. Tento panel pozostáva z niekoľkých autorov, ktorí po zmene krajiny zmenili svoj jazyk: Elena Buixaderas z Českej republiky, Kader Abdolah z Holandska, Ivna Žic z Rakúska a Maríia Cecilia Barbeta z Nemecka.

Piatok, 1. decembra

Preklad: budovanie univerzálnej literatúry

Účastníci: Sylva Fischerová (Česká republika), Peter Svetina (Slovinsko), Elena Alexieva (Bulharsko)

Moderátorka: Jacqueline Santos

17:00 až 17:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Umberto Eco napísal: „Jazykom Európy je preklad.“ Táto fráza zaznieva pri spájaní kultúr. Jazyková rozmanitosť rôznych spoločností sa obohacuje literárnym prekladom: čitatelia a spisovatelia spoznávajú iné literárne tradície prostredníctvom práce prekladateľov. To však nie je všetko: vytvára sa tým aj priestor na vzájomné porozumenie. Čítaním o alternatívnych pohľadoch na svet, pôvodne vyjadrených v cudzom jazyku, ktoré môžu byť niekedy odlišné alebo dokonca vzdialené od tých v našom bezprostrednom okolí, tak získavame nové skúsenosti a dokážeme ich pochopiť. Inak povedané, preklad je dôvodom, prečo môžeme čítať klasiku, a je zodpovedný za existenciu toho, čo nazývame „univerzálnou literatúrou“; inak by sme vždy čítali len to, čo bolo napísané v našom vlastnom jazyku. Z pohľadu autora preklad znamená aj najbližšie k pozornému čítaniu, pretože prekladateľ pozorne skúma každé slovo spôsobom, ktorý sa odlišuje od každého iného čítania. V tejto diskusii sa s nami spisovatelia a prekladatelia podelia o to, ako spájajú tieto dve vnútorne príbuzné povolania a akým spôsobom preklad ovplyvňuje ich vlastnú pôvodnú tvorbu. Sylva Fischerová (Česká republika), Elena Alexieva (Bulharsko), Ivna Žic (Rakúsko) a Peter Svetina (Slovinsko) budú hovoriť o svojich skúsenostiach literárnych prekladateľov, a to z takých odlišných žánrov, ako je detská literatúra, próza a poézia.

Ako písať a čítať v čase násilia

Účastníci: Eva Meijer (Holandsko), Stavros Christodoulou (Cyprus), Neige Sinno (Francúzsko) a Haska Shyyan (Ukrajina)

Moderátorka: Guadalupe Morfín

18:00 až 19:20

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina a pokiaľ možno gréčtina pre Stavrosa

Spoločnosť je sužovaná násilím ako nikdy predtým, vzhľadom na jednoduchosť, s akou sa grafické a nefiltrované správy môžu šíriť prostredníctvom sociálnych médií. V násilných časoch, kde vojny nadobúdajú mnoho podôb, od agresívnych vojen až po drsné násilie trestných činov, nezostávajú spisovatelia tvárou v tvár zverstvám bez pohnutia. Ale ako by sa mali s čitateľmi podeliť o svoje reakcie? Beletria, články a poézia sú ideálnymi prostriedkami, ako podať svedectvo o takomto násilí, poskytujú historický záznam, ktorý je zároveň umeleckým dielom a výzvou k mieru a rozumu. Pri diskusii o rôznych spôsoboch, akými vo svojej tvorbe skúmajú konflikty, sa k nám pripoja Eva Meijer z Holandska, Cyperčan Stavros Christodoulou a Haska Shyyan z Ukrajiny za účasti mexickej poetky Guadalupe Morfín.

Prostredie, ktoré nás obklopuje: literárny pohľad

Účastníci: Isabelle Wéry (Belgicko), Hannah Arnesen (Švédsko) a Pénélope Bagieu (Francúzsko)

Moderátorka: Gaia Danese

19:30 až 20:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Už od čias Homéra je jasné, že opisy prírody nie sú len doplnkovou črtou literatúry. Farba mora a rôzne slová na jej vyjadrenie, dokonca aj samotný vietor mali v staroveku presný význam. Aké sú ich novodobé ekvivalenty v súčasných európskych rozprávaniach? Priestor, v ktorom žijeme, a spôsob, akým ho reprezentujeme, sa odráža aj v konkrétnom spôsobe, akým píšeme o svete a ako ho vidíme. To nadobúda ešte väčší význam pre ľudí, ktorí žijú v čase, keď krajina a náš fyzický a duchovný vzťah k prírode znemožňuje prehliadať klimatickú krízu. Ako v takejto realite píšeme? A ako čítame? Medzi autormi, ktorí budú na túto tému diskutovať, sú Belgičanka Isabelle Wéry, Hannah Arnesen zo Švédska a Pénélope Bagieu z Francúzska. Grafická literatúra sa v súčasnej európskej literatúre využíva aj ako prostriedok na poučenie o životnom prostredí okolo nás, preto sa v tomto paneli zúčastnia dvaja autori, ktorí sú zároveň ilustrátormi.

Sobota, 2. decembra

Hodnota poézie v každodennom živote

Účastníci: Sylva Fischerová (Česká republika), Peter Svetina (Slovinsko) a Nikos Chryssos (Grécko)

Moderátorka: Rocío Cerón

17:00 až 17:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Na čo je poézia? Čo nám môže vnieť do života? Poézia síce žije v knihách, no preniká aj do nášho každodenného života. Existujú súčasné básnické tradície, ktoré v skutočnosti vyzdvihujú túto jedinečnú hodnotu tým, že sa zameriavajú na zdanlivo bezvýznamné predmety a udalosti v našom každodennom živote, a to môže byť pri pohľade cez prizmu poézie poučné. Ako to vnímajú básnici? Na aké účely môže slúžiť poézia okrem toho, že sa číta? Ocenenie jazyka, estetický pôžitok a zážitok z učenia, ktorý to predpokladá... Poézia má mnoho spôsobov využitia a aby sme to dokázali, združili sme troch básnikov s rôznymi profilmi. Na rozprúdenie diskusie je ich tvorba definovaná rozmanitosťou a pokrokmi v poézii, od využívania technológií až po poéziu pre deti. Účastníkmi sú Sylva Fischerová z Českej republiky (vymenovaná za „poetku mesta Prahy“), Peter Svetina zo Slovinska a Nikos Chryssos z Grécka, moderátorkou bude Mexičanka Rocío Cerón.

Autori a literatúra tvárou v tvár krízam

Účastníci: Arnon Grunberg (Holandsko), Adda Djørup (Dánsko) a András Forgách (Maďarsko)

Moderátorka: Brenda Navarro

18:00 až 19:20

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: angličtina

Politická a sociálna oblasť, klíma... Zdá sa, že v súčasnosti nikde nepanuje odolnosť voči krízam. Aj napriek tomu sú slová aj naďalej nástrojom pri hľadaní riešenia alebo aspoň prostriedkom, ktorým zaznamenávame udalosti, ktorých sme svedkami, do našej kolektívnej pamäti. Otvorená komunikácia podporuje dialóg a autori v tomto smere prevzali dôležitú úlohu tým, že si za hnaciu silu svojich rozprávání zvolili aktuálne problémy. Ako spisovatelia prežívajú konflikty? Ako to, čo sa deje na uliciach, v politike a vo zvyšku sveta, ovplyvňuje ich každodenný život? V ktorom momente a ako dospejú k rozhodnutiu zachytiť to na papieri? Literatúra zanecháva odkaz o tom, ako tieto krízy vnímame a prežívame a ako sa nám darí prekonávať krízové obdobia. Aby sme hlbšie pochopili tieto osobné vízie v rámci ich literatúry, o svoje skúsenosti sa podelia európski autori: Arnon Grunberg z Holandska, András Forgách z Maďarska a Adda Djørup z Dánska.

Cestovanie po literárnych krajinách Európy: kaleidoskop rozprávání

Účastníci: Olivier Guez (Francúzsko), Care Santos (Španielsko) a Erling Jepsen (Dánsko)

Moderátor: ešte sa potvrdí

19:30 až 20:50

Miestnosť č. 1, prízemie, Expo Guadalajara

Tlmočenie: francúzština a pravdepodobne angličtina

Literárna rozmanitosť v Európe je zakorenená v desiatkach jazykov, v ktorých sa píšu romány, poviedky, básne, divadelné umenie a eseje. Každý autor hovorí zo svojho prostredia, vo svojom jazyku a v žánri podľa vlastného výberu. Ich slová vstupujú do väčšieho rozsahu práce, ktorý sa začína na regionálnej úrovni a pokračuje na vnútroštátnej, európskej a univerzálnej úrovni. Prechod od jednej knihy k druhej, od jedného prekladu k druhému znamená objavovanie rôznych literárnych krajín, a tým v Európe prekvitá tvorivosť. Čo spája jedného európskeho autora s iným, ktorý píše z druhej strany kontinentu? Aké sú ich prepojenia, styčné body, rozdiely a oblasti, v ktorých sa zhodujú? Literárna „bibliodiverzita“ je jedným z hlavných kultúrnych bohatstiev Európskej únie a na záver Literárnych dialógov s Európou na medzinárodnom knižnom veľtrhu v Guadalajare budeme sledovať európske literárne krajiny z pohľadu ich troch autorov.